

Suhdanne-ennuste Elokuu 2017

Noususuhdanne tuli jäädäkseen

www.taloudessa.fi

twitter: @OP_Ekonomistit

Suomi: Suhdanteen veto säilyy hyvänä myös vuonna 2018

- Suomen talous kasvoi ennakkotietojen perusteella runsaan kahden prosentin vauhtia kuluvan vuoden alkupuoliskolla. Myönteinen kehitys oli jo hyvin laaja-alaista.
- Luottamuskyseilyt ovat nousseet suhdannehuippujen tasolle ja puoltavat suotuisan talouskasvun jatkuvan. Kokonaisuutena bruttokansantuote lisääntyy 2,5 % tänä vuonna.
- Myönteinen suhdannekehitys on yhä laaja-alaisempaa vuonna 2018. Bruttokansantuote jatkaa 2,5 %:n kasvussa.
- Viennin kasvu piristyi lopulta selvästi kuluvan vuoden alussa, ja hyvä veto jatkuu ensi vuonna. Vientikysynnän kasvu jatkuu vakaana, ja hintakilpailukyky kohenee yksikkötyökustannusten laskiessa suhteessa kilpailijoihin. Lisäksi yritysten investoinnit luovat uutta kapasiteettia. Euron vahvistuminen hidastaa vientiä vain hieman.
- Yksityinen kulutus on kasvanut reippaasti vahvan kuluttajien luottamuksen tukemana ja lisääntyy käytettävissä olevia tuloja nopeammin sekä tänä että ensi vuonna. Julkinen kulutus sen sijaan jopa vähenee lomarahaleikkausten vuoksi.
- Investoinnit kasvavat ripeästi laajalla rintamalla. Ensi vuonna asuinrakennusinvestointien kasvu hidastuu, mutta taso on korkea. Muu rakentaminen lisääntyy edelleen nopeasti. Myös yritykset investoivat hyvää tahtia.
- Inflaatio säilyy euroaluetta hitaampana. Raaka-aineiden hinnoista ei juuri tule hintapaineita. Palkat nousevat edelleen rauhallisesti ja inflaatio-odotukset ovat parin hitaan inflaation vuoden jälkeen maltilliset.
- Työllisyyden kasvu nopeutuu, ja työttömyysaste kääntyy jälleen selvempään laskuun. Työllisyysaste nousee 70,4 %:iin.
- Julkisen talouden vaje pienenee ja velkasuhde pysyy laskussa. Julkinen talous täyttää EU:n kriteerit mutta kestävyysvaje ei ole poistunut.

	Arvo, mrd. €				
Kysyntä ja tarjonta, määrän muutos, %	2016	2015	2016	2017e	2018e
Bruttokansantuote	215,6	0,0	1,9	2,5	2,5
Tuonti	78,6	3,2	4,4	6,0	6,3
Vienti	76,0	0,8	1,3	6,7	7,0
Kulutus	170,8	1,1	1,6	1,6	1,6
- yksityinen	119,1	1,7	1,8	2,5	2,2
- julkinen	51,7	0,0	1,2	-0,5	0,2
Investoinnit	46,4	0,7	7,2	6,6	5,1
Muita keskeisiä ennusteita		2015	2016	2017e	2018e
Kuluttajahintojen muutos, %		-0,2	0,4	0,8	1,1
Ansiotason muutos, %		1,4	1,1	0,3	1,5
Työttömyysaste, %		9,4	8,9	8,4	7,8
Vaihtotase, % BKT:sta		-0,6	-1,1	0,0	0,1
Julkisyhteisöjen alijäämä, % BKT:sta		-2,7	-1,8	-1,4	-1,0
Julkisyhteisöjen velka, % BKT:sta		63,6	63,1	62,8	62,4

Lähteet: Tilastokeskus ja OP

Maailmantalous: Vakaata menoa

- Maailmantalouden kasvu elpyi hyvään vauhtiin vuoden 2017 alkupuolella. Suhdanneindikaattorit puoltavat kelpo kasvun jatkuvan myös syksyllä.
- Näkymät ovat vakaat myös jatkossa. Suhdanteen veto ei ole historiallisesti katsoen erityisen vahvaa, mutta verrattain laaja-alaista niin maantieteellisesti kuin toimialoittain.
- Maailmankaupan kasvu vauhdittui kansantuotteen kasvua enemmän, mikä kuvaa investointien ja teollisen suhdanteen elpymistä. Maailmankaupan kasvu jatkuu verrattain hyvänä.
- Yhdysvalloissa talous kasvaa edelleen noin kahden prosentin vauhtia. Nousukausi on jo vaihtunut korkeasuhdanteeksi, mutta palkka- ja inflaatiokehitys on edelleen rauhallista. Ensi vuoden näkymät ovat vakaat. Talouspolitiikan ei odoteta merkittävästi vauhdittavan kasvua.
- Kehittyvien maiden talouskasvu on hieman vahvistunut, kun Venäjä ja Brasilia ovat elpyneet. Jatkossa Kiinan talouden lievää hidastumista kompensoi Intian ja Brasilian suhdanteen vankistuminen.
- Euroalueella suhdanne on hieman aiempia odotuksia myönteisempi. Saksan talouden korkeasuhdanne syvenee ja Ranskan ja Italian noususuhdanne vahvistuu.
- Euroalueen inflaatio kääntyi keväällä laskuun ja näkymät ovat rauhalliset. Inflaatio pysyy ensi vuonnakin selvästi alle EKP:n tavoitteen.
- Yhdysvalloissa keskuspankki alkaa vähitellen pienentää tasettaan ja nostaa yhä korkoja tasaiseen tahtiin. Matalahko inflaatio mahdollistaa rauhallisen ja ennakoitavan tahdin politiikan kiristämisessä.
- EKP ilmoittaa syksyllä osto-ohjelmansa jatkosta. Arvioimme EKP:n vähentävän ostojaan vähitellen, ja ne jatkuvat ainakin vielä alkuvuoden. Ensimmäinen koronnosto ajoittuu talveen 2018-19.
- Suurimmat ja yllättävimmät riskit ensi vuoden talouskehitykseen ovat geopolitiittisia.

BKT:n kasvu maailmalla	Osuus*, %				
	2015	2015	2016	2017e	2018e
Maailma	100,0	3,4	3,1	3,6	3,6
USA	16,1	2,6	1,6	2,2	2,2
Euroalue	12,1	2,0	1,7	2,0	2,0
Japani	4,4	1,2	1,0	1,5	1,0
Ruotsi	0,4	4,1	3,2	3,0	2,5
Kehittyneet maat yht.	43,1	2,1	1,7	2,0	2,0
Kiina	16,3	6,9	6,7	6,8	6,3
Intia	6,8	7,6	7,1	7,2	7,5
Brasilia	3,0	-3,8	-3,6	0,2	1,7
Venäjä	3,3	-3,7	-0,2	1,4	1,5
Viro	0,0	1,1	1,6	2,5	2,8
Kehittyvät maat yht.	56,9	4,2	4,1	4,8	4,8

* Ostovoimakorjatut BKT-osuudet

Lähteet: Eurostat, IMF ja OP

Maailmantalous

Maailmantalous hyvässä vireessä

Maailmantalous piristyi selvästi viime talvena ja reipas vire on jatkunut edelleen. Indikaattorien perusteella kasvu säilyy hyvänä syksyllä.

Kehitys jatkuu myönteisenä myös vuonna 2018. Kasvu säilyy kuluvaan vuoden tasolla, joka ei toki yllä huipputasoille, mutta on selvästi paria aiempaa vuotta nopeampaa.

Maailmankaupan kasvu elpyi selvästi jo vuoden 2016 lopulla. Keväällä vauhti hieman laantui, mutta viimeaikaisten tietojen perusteella suotuisa kehitys on jatkumassa. Maailmankaupan hyvä veto kertoo ripeästä investointien kasvusta.

Inflaatio rauhallista myös ensi vuonna

Hintakehitys on ollut globaalisti varsin maltillista. Öljyn hinnan nousu on jäänyt odotuksia matalammaksi, ja muidenkin raaka-aineiden hintojen nousu on taittunut. Niin öljyn kuin muidenkin raaka-aineiden hintojen odotetaan nousevan rauhallisesti ensi vuodenkin aikana.

Myöskään palkkapaineet eivät ole lietsoneet inflaatiota niissäkään maissa, joissa työttömyys on jo painunut lukemiin, jotka normaalisti ovat luoneet palkkapaineita.

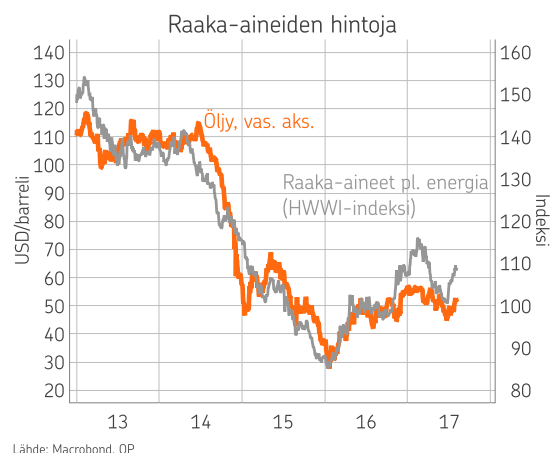
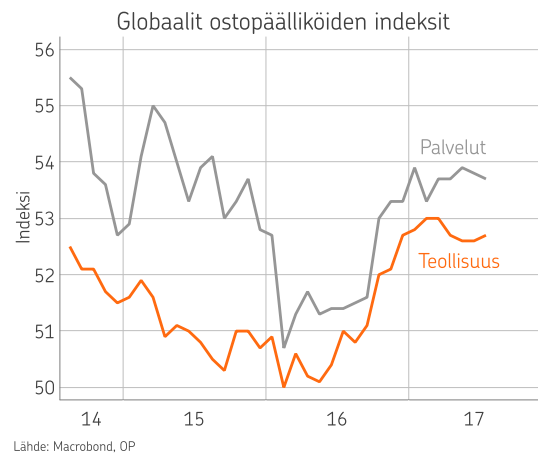
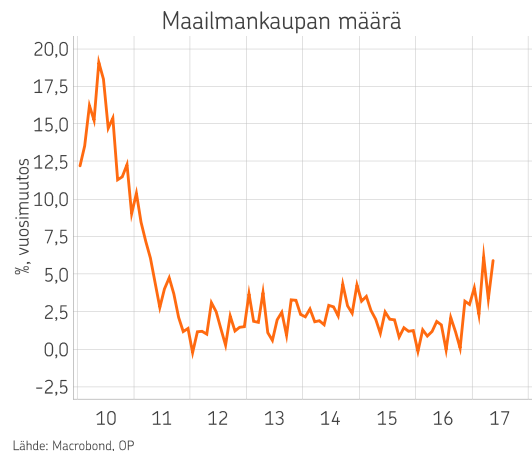
Rahapolitiikka kiristyy –riskimittarit matalalla

Rahapolitiikka on kuitenkin alkamassa globaalisti vähitellen kiristyä. Keskuspankkien taseet alkavat ensi vuoden aikana jälleen pienentyä. Lisäksi useissa maissa aletaan nostaa korkoa. Keskuspankkien politiikan kiristyminen on silti vasta alkutekijöissään, eikä vielä erityisemmin jarruta maailmantalouden kasvua.

Finanssipolitiikka on pääosin neutraalia. Yhdysvalloissakaan ei ole odotettavissa merkittävää sysäystä kasvuun sen enempää veron kevennyksistä kuin menolisäyksistä.

Maailmantalouden riskimittarit ovat matalalla tasolla. Ensi vuoden osalta näköpiirissä ei juuri nyt olekaan välittömiä kriittisiä riskejä. Yhdysvaltain talous ja politiikka ovat keskeisellä sijalla keskipitkän aikavälin riskien osalta.

Euroopassa Brexit ja erityisesti Italian vaalit voivat toki seuraavan vuoden aikana nostaa epävarmuutta.

Yhdysvallat

Tyyntä huipulla

Yhdysvaltain talous piristyi vuoden toisella neljänneksellä vaisun talven jälkeen. Suhdannekyselyjen perusteella kasvu jatkuu hyvänä lähiaikoina. Kokonaisuutena näköpiirissä on vakaata, tosin aiempiin odotuksiin nähden hieman hitaampaa, kasvua.

Viime vuosina kotitalouksien kysyntä on ollut selkeästi voimakkain ajuri, mutta lähiaikoina talouskehitystä tukevat myös vienti ja yritysten investoinnit.

Kotitalouksien kulutus on osin perustunut säästämisen laskulle, jos kohta säästämisaste ei ole painunut hälyttävän matalalle. Työllisyys on kasvanut edelleen hyvin, mutta reaali-palkkojen nousu on edelleen ollut vaisua. Luottamus on kuitenkin korkealla ja tulokehitys kohenemaan päin. Kulutuksen kasvunäkymät ovat vakaat.

Palkkapaineet edelleen maltillisia

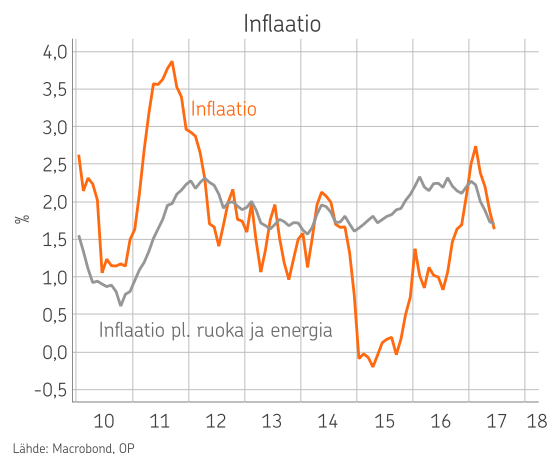
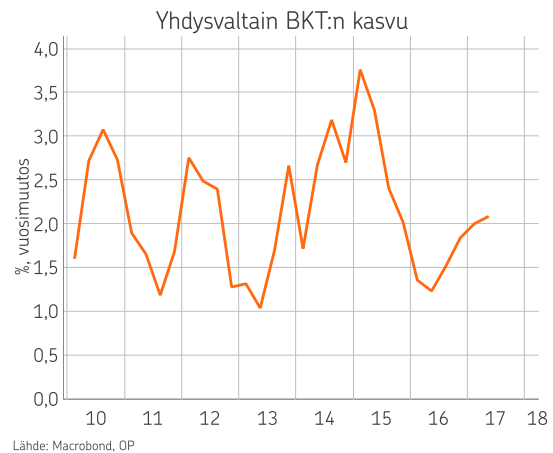
Työttömyysaste on painunut aiempien suhdannehuippujen tasolle. Tyypillisesti inflaatio- ja palkkapaineet ovat alkaneet näin matalalla työttömyystasolla nousta. Nyt sekä palkka- että inflaationkehitys on ollut maltillista.

Korkeasuhdanteen taittumista matalasuhdanteeksi on lähes aina edeltänyt inflaation kiihtyminen. Inflaationäkymä on tällä erää edelleen rauhallinen, mikä vähentää taantumariskiä.

Rahapolitiikka lievästi kiristävää

Yhdysvaltain keskuspankki (Fed) on nostanut ohjauksorkoa kahdesti tänä vuonna ja on aikeissa jatkaa koronnostoja. Lisäksi Fed on ilmoittanut harkitsevansa jo lähiaikoina erääntyvien arvopaperiostojen uudelleensijoittamisen lopettamista. Markkinoilla on epäilty koronnostojen aikataulua matalan inflaation vuoksi, mutta keskuspankki tulee todennäköisesti jatkamaan viitoittamallaan maltillisen kiristävällä linjallaan.

Presidentti Trumpin hallinnon politiikalta odotettiin vuoden alussa enemmän kuin mitä toistaiseksi on saatu aikaan. Talouspolitiikasta ei ole odotettavissa voimakasta kasvusysäystä ensi vuodelle, mikä on pidemmän päälle talouden vakauden kannalta myönteistä. Voimakkaasti elvyttävä politiikka olisi sopinut huonosti suhdannehuipulla olevalle taloudelle.

Yhdysvallat

Keskeisiä ennusteita	2016	2017e	2018e
BKT, määrän muutos	1,6	2,2	2,2
Inflaatio, %	1,3	1,9	2,1
Työttömyysaste, %	4,8	4,3	3,9
Vaihtotase, % BKT:sta	-2,6	-2,5	-2,4
Julkinen ylijäämä, % BKT:sta	-4,4	-4,0	-4,5
Julkinen velka, % BKT:sta	107,4	108,5	109,0

Lähteet: Macrobond ja OP

Euroalue

Kasvu ollut odotuksiakin vahvempaa

Euroalueen talous on jatkanut suotuisaa kehitystään ja alkuvuoden mittaan talousluvut ovat vahvistuneet. BKT kasvoi vuoden 2. neljänneksellä 2,2 % vuodentakaisesta. Tämä on euroalueen mittakavassa ripeää kasvua ylittäen pitkän ajan keskiarvon. Kuluttajien ja teollisuusyritysten luottamus on korkeammalla tasolla kuin vuosiin ennakoiden kasvun jatkuvan hyvänä.

Kasvua tukee elvyttävä rahapolitiikka ja matala korkotaso, joka näkyy muun muassa lainanannon vilkastumisena ja lisääntyneinä investointeina. Myös finanssipoliittinen tilanne on helpottamassa valtiontalouksien tilanteen parantuessa. Euroalueen budjettialijäämä lähestyy jo finanssikriisiä edeltävää tasoa.

Euron dollarikurssi on alkuvuonna vahvistunut yli 10 %, mutta suhteessa laajempaan joukkoon kaupakumppanimaita vahvistuminen on ollut vähäisempää (~5 %). Vaikka euron vahvuus voi jatkessaan vaikuttaa negatiivisesti euroalueen vientiin, euron nykytaso on mielestämme edelleen kilpailukykyinen ja globaalin talouden elpyminen tukee euroalueen vientinäkyymiä.

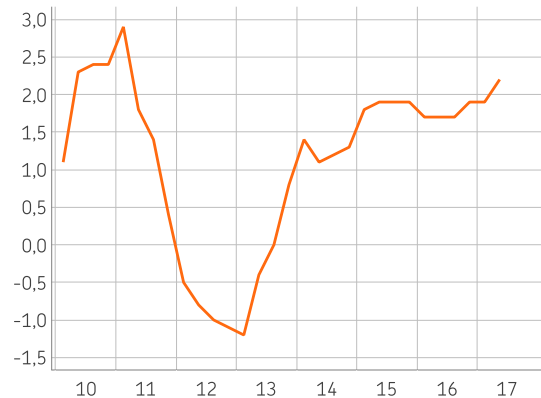
Kasvua laajalla rintamalla

Maittain tarkasteltuna talouden elpyminen on ilahduttavan laaja-alaista; kaikissa maissa BKT on kasvussa vuodentakaisesta. Kreikankin talous kasvaa jälleen. Suurista maista Saksa jatkaa varsin vakaassa tahdissa ja kasvu on laaja-alaista. Ranskassa kasvu kiihtyy viennin vetämänä. Macronin uudistusten myötä Ranskan kasvunäkymät myös tuleville vuosille ovat parantuneet. Espanjan talouden vauhti hiipuu hieman muutaman vuoden kasvupyrähdysten jälkeen, mutta kasvu on silti verrattain nopeaa.

Poliittiset pelot hälventyneet

Vielä alkuvuonna pelot euroalueen poliittisen tilanteen kriisiytymisestä olivat suuria. Hollannin ja Ranskan vaalien jälkeen poliittiset pelot ovat väistyneet taka-alalle ja Saksan lähestyvät liittopäivät eivät markkinoita hermostuta. Myös kansalaisten yleinen asenne EU:ta kohtaan on tuoreimpien kyselyiden mukaan hieman parantunut. Populismien seuraava testi on Italiassa, jossa pidetään vaalit viimeistään ensi keväänä. Italian hauras talous ja kesän mittaan lisääntyneet pakolaisvirrat voivat lisätä EU-vastaisuutta maassa.

Euroalueen BKT:n kasvu

Lähde: Macrobond, OP

Euroalue

Keskeisiä ennusteita	2016	2017e	2018e
BKT, määrän muutos	1,7	2,0	2,0
Inflaatio, %	0,2	1,6	1,4
Työttömyysaste, %	10,0	9,1	8,7
Vaihtotase, % BKT:sta	3,5	3,1	3,0
Julkinen ylijäämä, % BKT:sta	-1,5	-1,3	-1,2
Julkinen velka, % BKT:sta	89,2	88,8	88,2

Lähteet: Eurostat, OP

Euroalueen suurimmat maat

BKT, määrän muutos %	2016	2017e	2018e
Saksa	1,8	1,9	1,8
Ranska	1,1	1,6	1,8
Italia	1,0	1,3	1,4
Espanja	3,2	3,0	2,8

Lähteet: Eurostat, OP

Euron arvo dollareissa

Lähde: Macrobond, OP

Euroalue

Työttömyys selvässä laskussa

Euroalueen työttömyys on jatkanut laskuaan ja on jo pitkän ajan keskiarvoa matalammalla. Myös jatkossa työttömyysaste laskee, joskin hieman aiempaa hitaammin. Maittaiset erot työmarkkinoilla ovat kuitenkin suuria; Saksassa työttömyysaste on jo painunut alle 4 %:iin kun Kreikassa se on yli 21 %:ia.

Työttömyyden laskiessa ja talouden elpyessä palkkakustannusten odotetaan nousevan usean vuoden hitaan kehityksen jälkeen. Erityisesti Saksassa palkat nousevat keskimääräistä nopeammin.

Inflaatiopaineet vähäisiä

Alkuvuonna euroalueen inflaatio on laskenut öljyn hinnannousun tasaantumisen myötä. Heinäkuussa inflaatio laski 1,3 %:iin. Energian ja ruoan hinnamuutoksista puhdistettu pohjainflaatio sen sijaan on lipunut alkuvuonna ylöspäin.

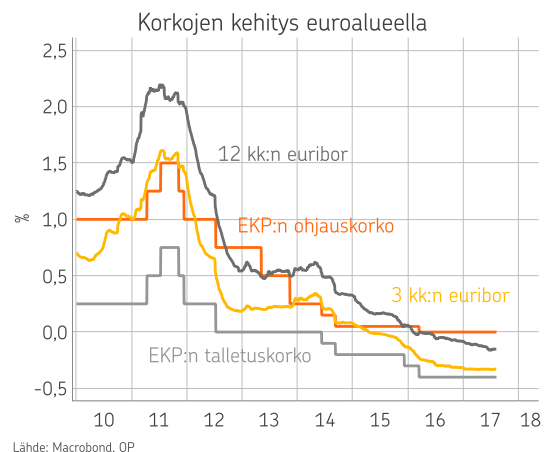
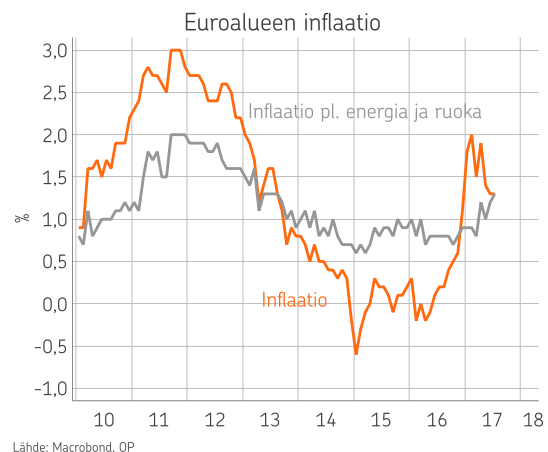
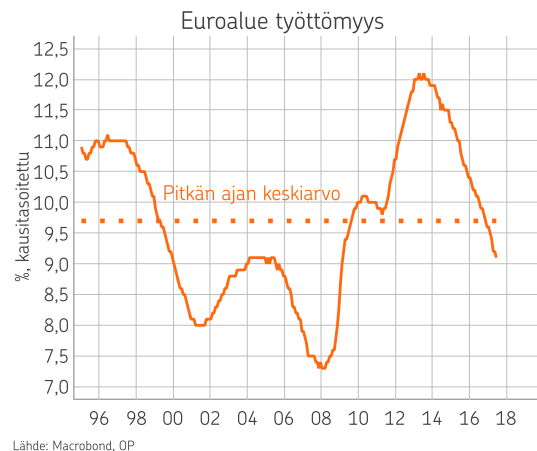
Talouden piristymisestä huolimatta hintojen nousupaineet taloudessa ovat edelleen vähäisiä. Inflaatio pysyy myös jatkossa maltillisena, mikäli öljyn hinnassa ei nähdä selvää nousua. Vahvistunut euro osaltaan madaltaa inflaatiota ulkomaisten hyödykkeiden hintojen laskiessa. EKP odottaa inflaation säilyvän alle 2 %:ssa myös ensi vuonna, joten sillä ei ole kiirettä normalisoida rahapolitiikkaansa.

EKP normalisoi rahapolitiikkaa varovaisin askelin

Heinäkuun kokouksessaan EKP ei odotusten mukaisesti tehnyt muutoksia rahapolitiikkaansa. Arvopapereita ostetaan 60 mrd/kk ja EKP linjasi, että ohjauskorot pysyvät nykytasolla vielä hyvän aikaa osto-ohjelman päättymisen jälkeen. Syksyn mittaan EKP:ltä odotetaan tarkempia linjauksia osto-ohjelman jatkosta. Suotuisan talouskehityksen myötä odotukset rahapolitiikan normalisoinnista ovat voimistuneet. Toisaalta inflaatio -EKP:n pääta-voite- on edelleen selvästi alle tavoitetason.

EKP:ssä tuskin tehdään äkkinäisiä muutoksia. Odotamme, että osto-ohjelmaa asteittain pienennetään ja se tulee päättymään ensi vuonna. Ensimmäiset koronnostot voidaan nähdä talvella 2018-2019.

Markkinat odottavat lyhyiden euribor-korkojen nousevan vain maltillisesti lähivuosina. 3 kk euriborin odotetaan nousevan positiiviseksi vuoden 2019 puolivälissä. Pitkät korot ovat kuitenkin jo nousseet pohjalukemista euroalueen talouden elpyessä.

Iso-Britannia ja Japani

Britannian kasvu hidastuu

Luottamus talouteen oli alkuvuoden vakaata, mutta viime aikoina luottamusluvut ovat kääntyneet laskuun. Talous kasvoi toisella neljänneksellä 1,7 prosenttia vuodentakaiseen. Kaiken kaikkiaan ensimmäisen neljänneksen talousluvut olivat hienoinen pettymys. Britannian talouden odotetaan kasvavan tänä vuonna 1,7 % ja ensi vuonna 1,5 %.

Inflaatio pysytteli kesäkuussa korkealla syöden kulluttajien ostovoimaa. Inflaation lisäksi yksityistä kulutusta nakertaa reaalityulojen lasku nimellispalkkojen kasvun hidastuttua. Kaksi kolmasosaa Britannian BKT:stä tulee yksityisestä kulutuksesta, joten yksityisen kulutuksen heikentyminen heijastuu selvästi BKT:n kasvuun.

Vaihtotaseen alijäämä lähti viime vuoden lopulla laskuun. Tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä alijäämä kuitenkin kasvoi jälleen. Vaihtotasetta painaa etenkin tavaraviennin heikentyminen sekä pienentynyt ylijäämä palveluviennissä. Heikko punta yhdessä vientimarkkinoiden talouden piristymisen kanssa tukee vientiä ennustejaksolla.

Brexit yhä kysymysmerkki

Brexitin vaikutukset ovat olleet toistaiseksi kohtuullisen pieniä. Brexit-neuvotteluiden lopputulosta ei kuitenkaan vielä tiedetä, mikä lisää epävarmuutta ja vaikuttaa negatiivisesti investointeihin. Brexit-neuvotteluiden odotetaan kestävän pitkään ja Britannia EU-eron on määrä astua voimaan vuoden 2019 maaliskuussa. Neuvottelut muodostavat yhä riskin vuosien 2018-2019 talouskehitykselle.

Japani verrattain hyvässä vedossa

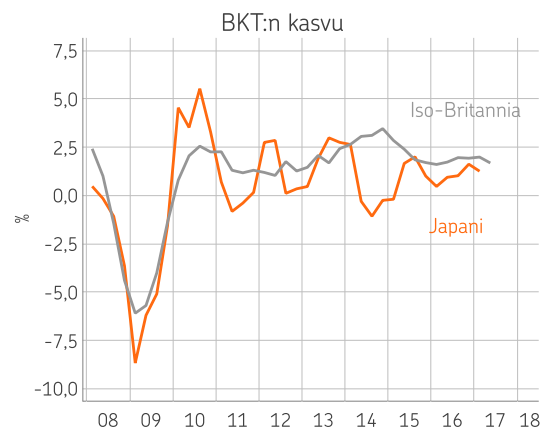
Luottamus talouteen on kohentunut alkuvuonna hyvin. Japani jatkaa elvyttävää talouspolitiikkaansa, minkä ansiosta inflaation odotetaan nousevan vuoden lopussa 1 %:iin. Yksityinen kulutus ja investoinnit pysyttelevät kuitenkin hyvin maltillisella tasolla.

Japanin talouden odotetaan kasvavan 1,5 % tänä vuonna ja ensi vuonna 1,0 %. Kasvua vauhdittaa talouspolitiikan lisäksi pääasiassa vienti, etenkin vienti muihin Aasian maihin on vahvaa. Pidemmän aikavälin ongelmat eivät ole kadonneet. Japanin alijäämä pysyttelee tavoitetason yläpuolella ja velka suhteessa BKT:hen pysyttelee korkealla.

Iso-Britannia

Keskeisiä ennusteita	2016	2017e	2018e
BKT, määrän muutos	1,8	1,7	1,5
Inflaatio, %	0,6	2,5	2,6
Työttömyysaste, %	4,9	4,9	5,1
Vaihtotase, % BKT:sta	-4,4	-3,3	-2,9
Julkinen ylijäämä, % BKT:sta	-1,4	-1,0	-0,4
Julkinen velka, % BKT:sta	89,2	89,0	88,7

Lähteet: IMF ja OP

Lähde: Macrobond, OP

Japani

Keskeisiä ennusteita	2016	2017e	2018e
BKT, määrän muutos	1,0	1,5	1,0
Inflaatio, %	-0,1	1,0	0,6
Työttömyysaste, %	3,1	3,1	3,1
Vaihtotase, % BKT:sta	3,9	4,2	4,3
Julkinen ylijäämä, % BKT:sta	-4,0	-3,9	-3,3
Julkinen velka, % BKT:sta	239,0	239,0	239,0

Lähteet: IMF ja OP

Ruotsi ja Venäjä

Edelleen vahvassa vireessä

Ruotsin talous kasvoi keväällä jälleen lähes neljän prosentin vauhtia. Talvella talouden vire oli hieman verkkaisempi. Pohjimmiltaan noin kolmen prosentin talouskasvu jatkuu tänä vuonna. Näkymät ovat suotuisat myös ensi vuonna.

Kuluvan vuoden odotettua paremmasta vauhdista vastaa ennen kaikkea vienti, mutta talouden myönteinen vire on hyvin laaja-alaista. Niin kulutus, investoinnit kuin vientikin vetävät hyvin.

Vahvan kasvun seurauksena työttömyys alkaa vähitellen lähentyä edellisen suhdannehuippujen tasoa. Palkkojen nousu on silti kiihtynyt vain hieman. Inflaatio on nopeutunut hieman alle kahteen prosenttiin, mutta ilman energian hintoja laskettuna nousu on edelleen 1,5 %:n tuntumassa. Lähivuosina inflaatio nousee vähitellen kohti kahta prosenttia.

Keskuspankki on jatkanut elvyttävää politiikkaansa. Riksbanken jatkaa kuluvan vuoden arvopaperiostoja ja pitää ohjauskoron toistaiseksi -0,5 %:ssa. Linjauksensa mukaan se alkaa nostaa korkoa vuoden 2018 puolivälissä. Ruotsin kruunu on viime aikoina vahvistunut heikoimmilta tasoiltaan, kun markkinoiden odotukset elvytyksen vähenemisestä ovat lisääntyneet.

Venäjä kääntynyt kasvuun öljyn hinnan tukemana

Venäjän talouden pohjatosketus nähtiin viime vuonna ja kuluvana vuonna talous on kääntynyt jälleen kasvuun. Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä maan talous kasvoi 0,5 % vuodentakaiseen verrattuna. Raakaöljyn hinnan nousu viime vuoden pohjatasoiltaan on kohentanut talouden näkymiä.

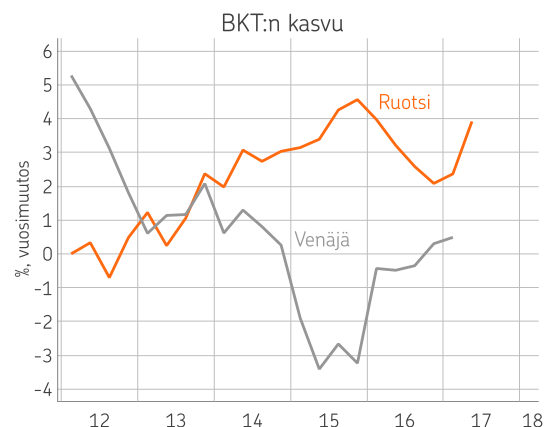
Kotimarkkinoita tukee inflaation nopea lasku kaksinumeroisista luvuista keskuspankin 4 %:n tavoite-tasolle. Inflaation maltillistuminen on mahdollistanut keskuspankin koronlaskut, mitkä osaltaan tukevat taloutta. Kuluttajien luottamus on noussut nopeasti.

Odotamme maan BKT:n kasvun olevan puolentoista prosentin tuntumassa tänä ja ensi vuonna. Venäjän talouskehitykseen liittyy totuttuun tapaan runsaasti riskejä, merkittävimpinä öljyn hintakehitys ja geopoliittinen tilanne.

Ruotsi

Keskeisiä ennusteita	2016	2017e	2018e
BKT, määrän muutos	3,2	3,0	2,5
Inflaatio, %	1,0	1,6	2,0
Työttömyysaste, %	6,9	6,5	6,2
Vaihtotase, % BKT:sta	5,1	5,0	5,0
Julkinen ylijäämä, % BKT:sta	0,9	1,0	0,8
Julkinen velka, % BKT:sta	41,7	40,1	39,0

Lähteet: IMF ja OP

Lähde: Macrobond, OP

Venäjä

Keskeisiä ennusteita	2016	2017e	2018e
BKT, määrän muutos	-0,2	1,4	1,5
Inflaatio, %	7,0	4,5	4,2
Työttömyysaste, %	5,5	5,5	5,5
Vaihtotase, % BKT:sta	1,7	3,3	3,5
Julkinen ylijäämä, % BKT:sta	-3,7	-2,1	-0,8
Julkinen velka, % BKT:sta	17,7	18,4	19,4

Lähteet: IMF ja OP

Baltian maat

Baltian maissa hyvää kasvua

Baltian maiden talouskasvu on ollut hyvää alkuvuoden ja kasvun odotetaan hieman kiihtyvän tämän ja ensi vuoden aikana. Viime vuonna kasvu oli nopeinta Liettuassa.

Venäjän ja euroalueen talouksien piristymisen tukee viennin kasvua Baltian maissa. Hyvä palkkakehitys tukee kotimaista kysyntää kysyntää, minkä lisäksi investoinnit tukevat talouden kasvua.

Kotimainen kysyntä vahvistaa Viron kasvua

Viron kasvun odotetaan olevan vahvaa tänä vuonna ja nopeutuvan ensi vuonna. Kasvun veturina toimii kotimaisen kysynnän ohella investoinnit. Kotitalouksien kulutuksen kasvun odotetaan kuitenkin hieman hidastuvan inflaation syödessä ostovoimaa.

Julkisen talouden velka on todella alhaisella tasolla, mikä mahdollistaa infrastruktuuri ja koulutushankkeiden toteuttamisen. Julkisten investointien odotetaan kasvavan tänä ja ensi vuonna. Työttömyyden odotetaan hieman kasvavan ennusteajaksolla.

Laajapohjaista kasvua Latviassa

Latvian talouskasvu kiihtyy tänä ja ensi vuonna. Euroalueen ja Venäjän kohentunut taloudellinen tilanne tukee vientiä. Myös investoinnit kasvavat hyvin tämän ja ensi vuoden aikana.

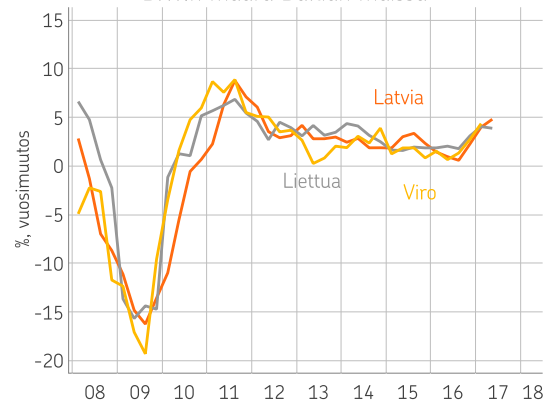
Palkat nousevat vahvasti, mikä tukee kotitalouksien kulutuskysyntää. Työttömyysaste pysyttelee kuitenkin korkealla. Finanssipolitiikka tukee kasvua tulevina vuosina. Latvian BKT:n odotetaan kasvavan tänä vuonna 3 % ja ensi vuonna 3,3 %.

Liettuassa pulaa työvoimasta

Investointien kasvu yhdessä vahvan viennin kasvun kanssa toimivat Liettuassa kasvun vetureina. Liettuassa on pulaa työvoimasta, mikä nostaa palkkoja. Tämä yhdessä matalien tuloverojen kanssa tukee kotitalouksien kulutusta. Työikäisten lasku rajoittaa kuitenkin kulutuksen kasvua.

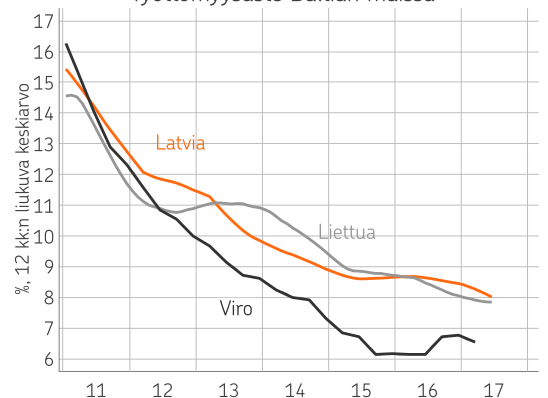
Liettuan talouden kasvu on voimakkaasti riippuvainen euroalueen taloudesta. Euroalueen talouden hyvä kehitys tukeekin Liettuan taloutta. BKT:n odotetaan kasvavan tänä vuonna 3,8 % ja ensi vuonna 3,1 %.

BKT:n määrä Baltian maissa

Lähde: Macrobond, OP

Työttömyysaste Baltian maissa

Lähde: Macrobond, OP

Baltian maat

Keskeisiä ennusteita	2016	2017e	2018e
BKT, määrän muutos			
Viro	1,6	2,5	2,8
Latvia	2,0	3,0	3,3
Liettua	2,3	3,8	3,1
Työttömyysaste			
Viro	6,9	8,3	8,9
Latvia	9,6	9,4	9,2
Liettua	7,9	7,4	7,2

Lähteet: IMF ja OP

Kehittyvät taloudet

Kiina hidastaa

Kiinan talouskehitys on ollut alkuvuonna vahvaa. Maan BKT kasvoi 2. neljänneksellä 6,9 % vuodentakaisesta, ylittäen täten jo maan keskushallinnon tavoitetason. Nyt talouskehitys on maltillistumassa kiristyvän politiikkaohjauksen myötä. Maan viranomaiset ovat todenneet, että loppuvuonna velkaantumisen hidastaminen on prioriteettina. Myös talouskasvua ennustavat indikaattorit, kuten sähkönkulutus ja teräksen tuotanto, vihjaavat kasvun hidastumisesta.

Keskipitkällä aikavälillä talouskasvu hidastuu vähitellen ja painottuu entistä enemmän palvelusektoreille. Kuluvana vuonna kansantuote kasvaa silti vauhtia ja ensi vuonna kasvu hidastuu hieman. Pidemmällä tähtäimellä riskeinä ovat talouden rakennemuutoksen läpivienti ilman suurempi kupruja, yrityssektorin korkea velkaantuminen ja pankkisektorin tila.

Intian kasvu kiihtyy häiriöiden jälkeen

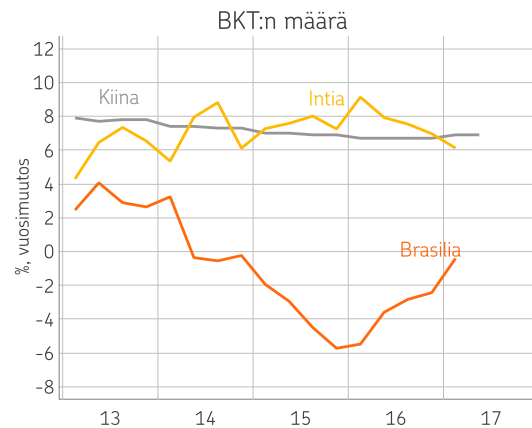
Viime vuosina Intia on onnistunut vakauttamaan talouttaan ja inflaatio on laskenut kaksinumeroilta tasoilta lähelle keskuspankin 4 % tavoitetasoa. Intian talouskasvu hidastui kuitenkin 7,0 %:sta 6,1 %:iin vuoden 1. neljänneksellä. Viime vuonna toteutettu rahauudistus ja tuore verouudistus ovat aiheuttaneet häiriöitä taloudessa.

Uskomme, että Intian talouskasvu jälleen piristyy. Lähivuosina talous kasvaa edelleen noin 7,5 %:n vauhtia ylittäen siten Kiinan kasvuluvut. Intian taloudella on myös eväät kasvaa nopeasti vielä pitkään rakenneuudistusten ja väestörakenteen myötä.

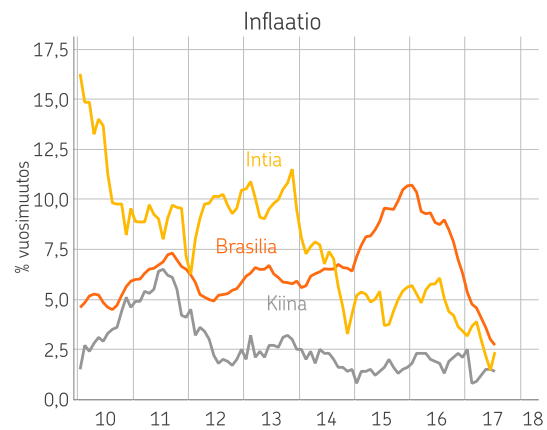
Brasilia selättää taantuman

Brasilian talous on ollut ongelmissa useamman vuoden ajan ja maan BKT on lähes 8 % alle vuoden 2014 tason. Pahin vaihe on kuitenkin selätetty ja suhdannekyselyt kertovat talouden asteittaisesta elpymisestä. Vuoden 1. neljänneksellä maan talous kääntyi kasvuun – ensimmäisen kerran sitten vuoden 2014. Myös inflaatio on laskenut nopeasti, mikä on mahdollistanut keskuspankin koronlaskut.

Presidentti Temer in ympärillä vellova korruptioskandaali on laimentunut, kun presidentti vapautettiin lahjussyytteistä elokuussa. Poliittinen epävarmuus on silti edelleen suurta. Jatkossa Brasilian talouskasvu kiihtyy, mutta kasvu on vaisua vielä lähivuodet.

Lähde: Macrobond, OP

Lähde: Macrobond, OP

Kehittyviä maita

BKT, määrän muutos %	2016	2017e	2018e
Kiina	6,7	6,8	6,3
Intia	7,1	7,2	7,5
Brasilia	-3,6	0,2	1,7
Inflaatio, % vuodessa			
Kiina	2,1	1,5	2,0
Intia	4,5	4,8	4,6
Brasilia	8,7	4,2	4,5

Lähteet: OECD ja OP

Suomi – Tuotanto

Hyvää kasvua myös vuonna 2018

Suomen talous kasvoi ennakkotietojen mukaan tammi-kesäkuussa runsaan kahden prosentin vauhtia.

Ennakkotietojen mukaan kasvu olisi notkahtanut kesäkuussa ilmeisesti suurelta osin julkisen sektorin lomakorvausleikkausten vuoksi. Näiltä osin kyse on kuitenkin, paitsi tilastollisista määritelmistä, tilapäisestä takaiskusta, jonka vaikutus koko vuoden tasolla on pieni.

Suhdannekyselyt ovat kauttaaltaan lähes huipputasoilla ja puoltaisivat sinällään jopa nykyistä nopeampaa kasvua. Niissä on kuitenkin heikon lähtötason tuomaa harhaa. Kokonaisuutena indikaattorit kertovat hyvästä kasvusta myös lähiaikoina.

Odotamme bruttokansantuotteen kasvavan niin tänä kuin ensi vuonna 2,5 %, mikä ylittää 1,5 %:n arviomme pitkäaikaisesta potentiaalisesta kasvusta. Kansantuote on näkemyksemme mukaan potentiaaliaan matalampi myös vuonna 2018. BKT:n volyyymi ylittää silti vuonna 2018 edellisen huipun.

Teollisuus päässyt hyvään vetoon

Suomen talouden elpymisen leviäminen myös vientiin on siivittänyt myös teollisuuden kasvuun. Erityisesti teknologiateollisuuden alat ovat selvässä kasvussa. Tilausten vahva kasvu puoltaa suotuisaa kehitystä myös jatkossa.

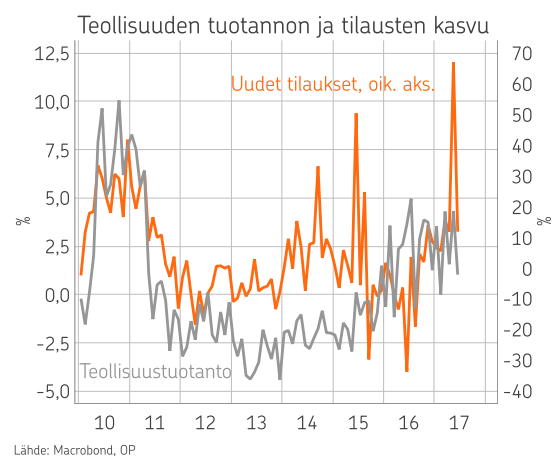
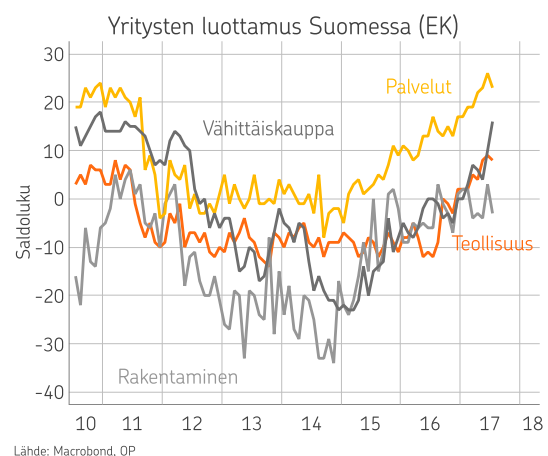
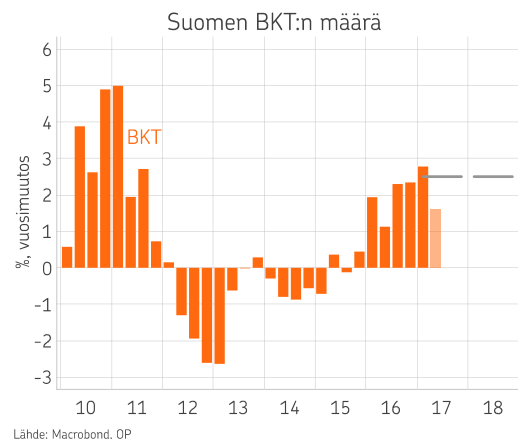
Suurimmista toimialoista metsäteollisuuden kehitys on ollut vaisumpaa, mutta tilanne on kohenemassa, kun uutta kapasiteettia valmistuu.

Kokonaisuutena teollisuuden kasvunäkymät säilyvät hyvinä myös vuonna 2018.

Kaupan kasvu painottuu kestokulutustavaroihin

Kaupan myynti kasvoi alkuvuonna vahvasti kestokulutustavaroiden ja tukkukaupan voimin. Päivittäiskauppa kasvoi vaisummin mutta vakaasti. Kulutuksen ja investointien näkymät ovat hyvät, joten kaupan myönteinen suhdanne jatkuu ja jopa leviää.

Palvelualojen luottamus on laajemminkin korkealla ja liikevaihto vahvassa kasvussa. Suhdanteen jatkuminen myönteisenä siivittää palvelualoja yhä laajemmin ensi vuonna.

Suomi – Ulkomaankauppa

Vienti vihdoin hyvässä vauhdissa

Vienti kasvoi vahvasti ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Viennin elpymistä tuki maailmankaupan selvä piristyminen. Vienti veti kaikkiin ilmansuuntiin reipasta vauhtia.

Toimialoista vientiä kasvatti eniten teknologiateollisuus. Niin metalli-, kone-, kuin sähköteknisen teollisuuden vienti oli hyvässä vauhdissa. Lisäksi kuljetusvälineiden vienti vahvistui 1,2 mrd. euroa, mikä vastasi lähes kolmasosasta tammi-toukokuun kasvusta.

Hyvä vire jatkuu vuonna 2018

Vuonna 2018 viennin veto säilyy vahvana. Ensi vuonna vientiä tukee niin koheneva hintakilpailukyky, hyvä vientimarkkinoiden kasvu sekä yritysten panostukset uuteen kapasiteettiin.

Suomen suhteelliset yksikkötyökustannukset kääntyivät laskuun kuluvan vuoden alussa. Myönteinen vaikutus Suomen vientiin näkyy suurimmaksi osaksi viiveellä, enimmäkseen vuoden 2018 aikana.

Euro on viimeaikoina vahvistunut, mikä puolestaan rasittaa hieman ensi vuoden vientinäkymiä. Kokonaisuutena Suomen hintakilpailukyky tukee vientiä myös ensi vuonna. Yksikkötyökustannusten laskulla on laskelmien perusteella valuuttakurssin muutosta suurempi vaikutus vientiin.

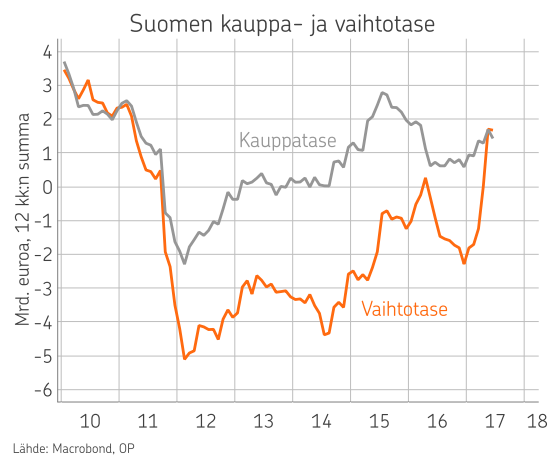
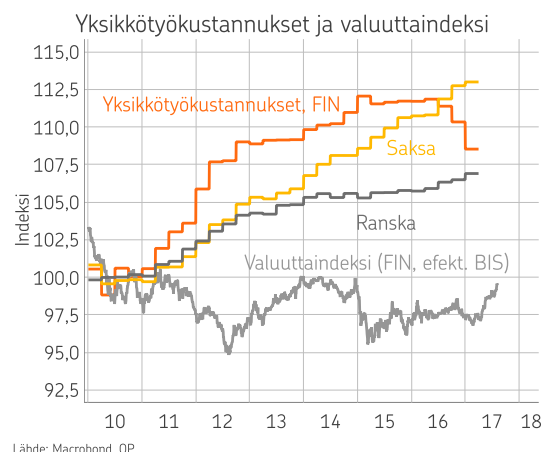
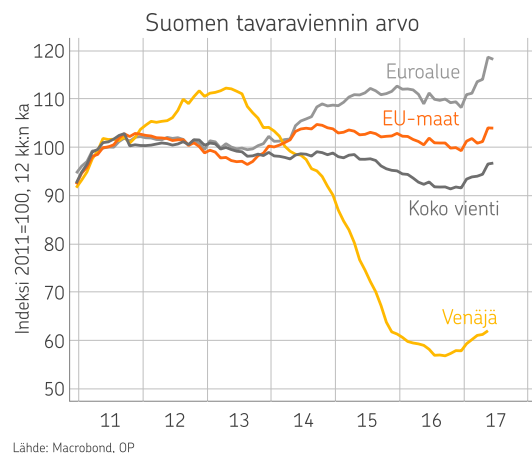
Vientikysyntä kasvaa ensi vuonna jokseenkin kuluvan vuoden vauhtia. Suomen tärkeistä vientimaista huolia liittyy lähinnä Britanniaan, jonka kehitystä Brexit-neuvottelut varjostavat.

Metsäteollisuuden suurinvestoinnit kohentavat alan vientiä. Laivatoimitukset ja autovienti tukevat myös edelleen vientiä.

Vaihtotase kohenee hieman

Tuontilaskua on tänä vuonna lisännyt erityisesti hintojen nousu, mutta myös tuonnin volyyymi on kasvanut selvästi. Ensi vuonna vaihtosuhte ei heikene yhtä paljon, jolloin viennin veto parantaa hieman vaihtotaseen tasapainoa.

Palvelutase on kohentunut hieman tänä vuonna, vaikka ennakkotietojen mukaan palveluvienti on elpynyt tavaravientiä vaisummin. Ensi vuonna myös palveluviennin vauhti paranee.

Suomi – Yksityinen kulutus

Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu

Yksityinen kulutus on ollut rakentamisen ohella Suomen talouskasvun veturi viime vuosina. Kuluva- ja ensi vuonna yksityisen kulutuksen suotuisa kehitys kasvaen reilua 2 prosenttia.

Kuluttajia tukevat parantuneet työllistymisnäkymät ja laskeva työttömyys. Yhä useampi pitkäaikaistyöttönkin työllistyy. Korkotaso pysyy matalana vielä jonkin aikaa; lyhyiden euribor-korkojen odotetaan nousevan plussalle vasta vuoden 2019 puolivälissä ja senkin jälkeen korkojen nousu on maltillista. Myös hintojen nousu on ollut maltillista.

Kuluttajien luottamus onkin talouden elpyessä noussut ennätyskorkealle, minkä myötä mm. vähittäiskaupan kasvu on piristynyt.

Yksityisen kulutuksen kasvua sen sijaan tasoittaa ansioiden maltillinen kasvu. Palkansaajien ostovoiman kasvu jää kuluvaan vuonna vähäiseksi. Ensi vuoden veropäätökset ja palkkaratkaisut ovat vielä tarkentumatta, mutta odotamme palkkakehityksen jäävän maltilliseksi myös ensi vuonna.

Kotitalouksien velkaantuminen puhuttaa

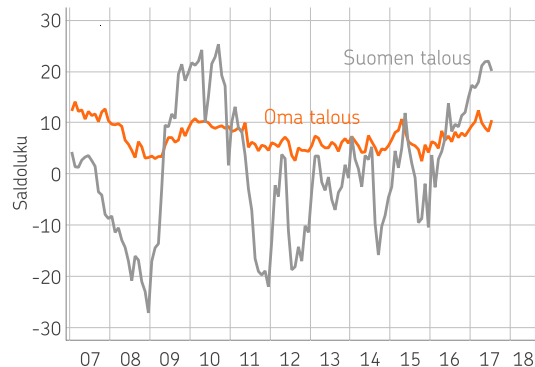
Kotitalouksien velkaantuminen on jatkanut maltillista kasvuaan. Samalla säästämisaste on painunut negatiiviseksi noustuaan keskimääräistä korkeammalle tasolle taantuman aikana. Odotamme säästämisasteen myös jatkossa lipuvan alaspäin.

Vaikka asuntolainat muodostavat suurimman osan kotitalouksien velasta, on velkaantumisen kasvu tapahtunut erityisesti taloyhtiölainojen ja kulutusluottojen kautta.

Tällä hetkellä kotitaloudet keskimäärin selviävät hyvin veloistaan ja velkaantumisen kasvusta huolimatta korkomenot ovat vähäisiä. Korkojen nousu tulevaisuudessa voi kuitenkin haastaa varautumattomien kotitalouksien taloudenpidon. Eurooppalaisittain vertailtuna suomalaisten velkaantuneisuus on lähellä keskitasoa.

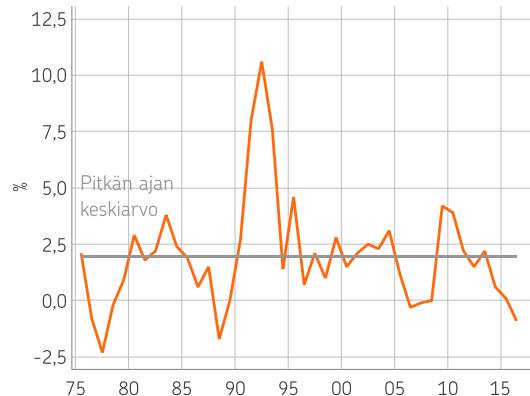
Samaan aikaan kuin kotitalouksien velkaantuneisuus on kasvanut, on myös kotitalouksien varallisuus kasvanut. Suomalaisten rahoitusvarallisuus ylittää velkojen määrän. Tämä luo puskuria mahdollisia talouden shokkeja varten.

Kuluttajien talousodotukset

Lähde: Macrobond, OP

Kotitalouksien säästämisaste

Lähde: Macrobond, OP

Kulutuksen ja tulojen muutos, %

	2016	2017e	2018e
Ansiotaso	1,2	0,3	1,5
Yksityinen kulutus	1,8	2,5	2,2
Käytettävissä olevat reaalitulot	0,9	2,0	2,1
Säästämisaste	-0,9	-1,2	-1,3

Lähteet: Tilastokeskus ja OP

Suomi – Investoinnit

Investoinnit jatkavat kasvua

Yksityiset investoinnit kasvoivat viime vuonna ja tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä kaikissa tuotannollisten investointien pääluokissa. Investointien suurin aluerä on asuinrakentaminen, jossa on ollut hyvää kasvua.

Asuinrakentamisen nopein kasvu alkaa kuitenkin hieman taittua ensi vuonna. Kasvu pysyy kuitenkin hyvänä. Investointien alueristä kasvu on nopeinta kone- ja laiteinvestoinneissa.

Tänä vuonna investoinneissa hyvää kasvua

Investoinnit jatkuvat tämän vuoden hyvänä ja laajapohjaisena. Osa suurista investointihankkeista valmistuu jo tämän vuoden aikana, kuten Äänekosken biotuotetehdas, mutta monet kohteet valmistuvat vasta tulevina vuosina.

Korkotaso pysyttelee matalalla, joka yhdessä rahoituksen hyvän saatavuuden kanssa tukee yritysten investointihankkeita. Investoinnit kasvavat tänä vuonna 6,9 %.

Ensi vuonna kasvu hieman hidastuu

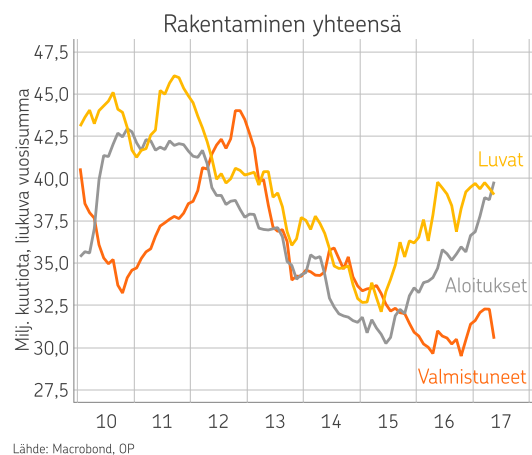
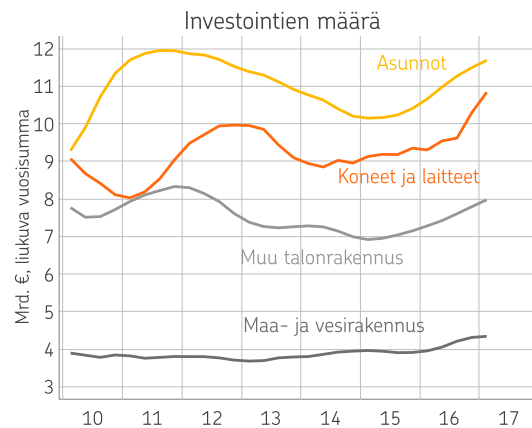
Investointien kasvu jatkuu hyvänä myös ensi vuonna. Kasvu hidastuu kuitenkin hieman tämän vuoden kasvusta. Ennen kaikkea rakennusinvestointien kasvun hidastuminen vaikuttaa investointien kasvun hidastumiseen.

Kone- ja laiteinvestoinnit kasvavat hyvää vauhtia myös ensi vuonna. Ennustamme investointien kasvavan ensi vuonna 5,6 %.

Kone- ja laiteinvestoinnit vauhdittuvat

Edellinen vuosi ja tämän vuoden alku on ollut rakennusinvestoinneille erinomaisia. Nopeimman kasvun aika alkaa kuitenkin olla ohi, kasvu pysyy kuitenkin hyvänä.

Kone- ja laiteinvestoinnit kasvavat tämän ja ensi vuoden aikana hyvin teollisuuden kapasiteetin käyttöasteen noustessa. Etenkin alhainen reaalkorko tukee investointien kasvua.

Investointien määrän muutos, %

	2016	2017e	2018e
Rakentaminen	9,9	7,0	6,0
Kone- ja laite	9,8	8,0	5,0
Investoinnit yhteensä	7,2	6,9	5,6

Lähteet: Tilastokeskus ja OP

Suomi – Asuntomarkkinat

Asuntomarkkinoiden hyvä veto jatkuu

Asuntomarkkinat piristyivät viime vuonna selvästi ja hyvä vire on jatkunut myös tänä vuonna. Asuntojen hinnat ovat nousseet maltillisesti koko maassa. Pääkaupunkiseudulla hintojen nousu on ollut ripeämpää.

Arvioimme asuntohintojen myötäilevän positiivista suhdannekehitystä ja nousevan tänä vuonna hieman enemmän kuin viime vuonna.

Matalalla pysyttelevät korot ja kuluttajien vahva luottamus talouteen tukee asuntohintojen kehitystä. Myös työmarkkinoiden koheneminen vaikuttaa asuntomarkkinoiden piristymiseen.

Asuntokauppa on lähtenyt hyvään kasvuun ja hintojen kasvu jatkuu tänä ja ensi vuonna. Makroennusteeseemme pohjautuvien laskelmien mukaan asuntojen hinnat nousevat tänä ja ensi vuonna 1–3 %.

Asunnontuotanto korkealla tasolla

Uudisrakentamisen vahva vire on jatkunut tänä vuonna. Asunnontuotannon kovimman kasvun odotetaan kuitenkin tasaantuvan ennustejaksolla. Etenkin kerrostaloasuntojen tuotannon kasvu tasaantuu.

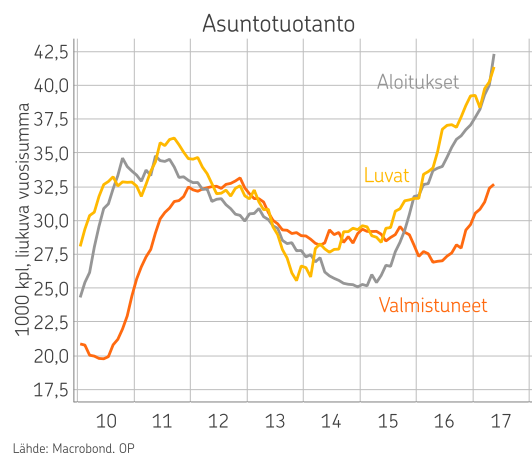
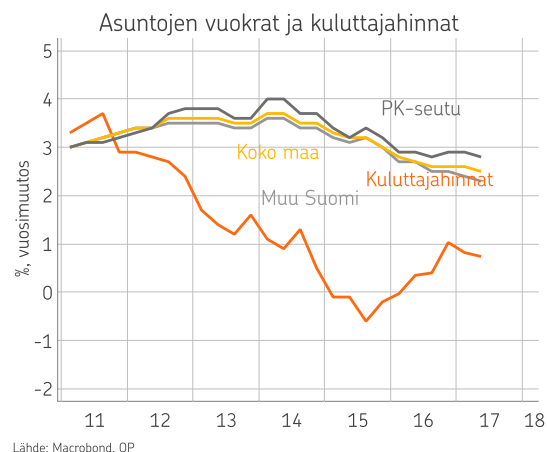
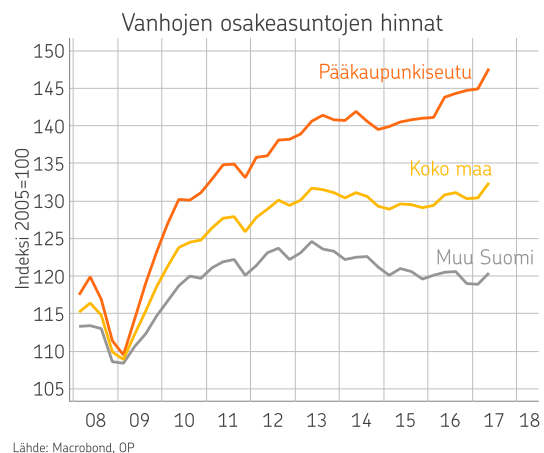
Kasvu jatkuu kuitenkin esimerkiksi hyvin kasvaneiden liike- ja toimistorakentamisen lupien myötä.

Rakentamisen vakaata kehitystä tukee kasvukeksuksiin suuntautuva muuttoliike ja talouden hyvä vire. Lisäksi korjausrakentaminen ylläpitää rakentamisen aktiviteettia.

Rakentamisen kasvutahdin hidastumisesta huolimatta asuinrakennusinvestointien suhde kokonaisuutuotantoon on merkittävä.

Pienien asuntojen kysyntä kasvaa

Asuntokunnat ovat keskimäärin selvästi pienempiä kuin aikaisempina vuosikymmeninä. Aloitettavien asuinrakennusten keskikoko on pienentynyt viime vuosina. Asumisen trendit viittaavatkin kaupunkiyksöiden ja -kaksioiden kysynnän kasvavan tulevina vuosina.

Suomi – Inflaatio

Hintojen nousu hyvin maltillista

Maltillinen hintojen nousu on hellinyt kuluttajaa jo pidemmän aikaa. Viime vuosi 2016 oli jo toinen hyvin matalan inflaation vuosi kuluttajahintojen noustessa keskimäärin 0,4 %:ia. Vuonna 2015 nähtiin harvinainen tilanne, kun kuluttajahinnat koko vuoden tasolla jopa laskivat. Kuluvana vuonna inflaatio ensin alkuvuonna kiihtyi, mutta on sittemmin taas hidastunut. Heinäkuussa hinnat nousivat keskimäärin 0,5 %:ia.

Öljyn hinta on heilutellut inflaatiota

Alkuvuonna inflaatiota ovat laskeneet erityisesti elintarvikkeiden sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan tuotteiden ja palveluiden hintojen lasku. Inflaatiota ovat puolestaan nostaneet liikenteen ja (vuokra-) asumisen kallistuminen.

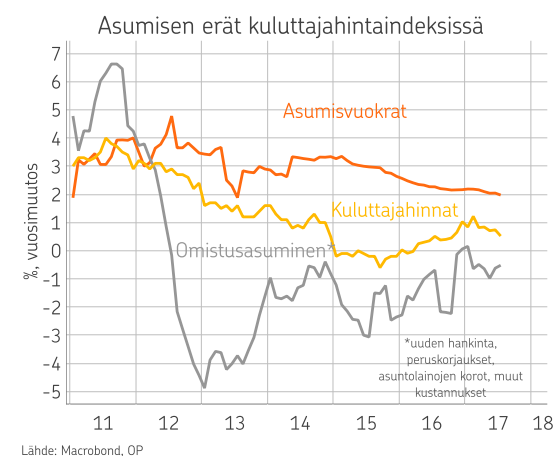
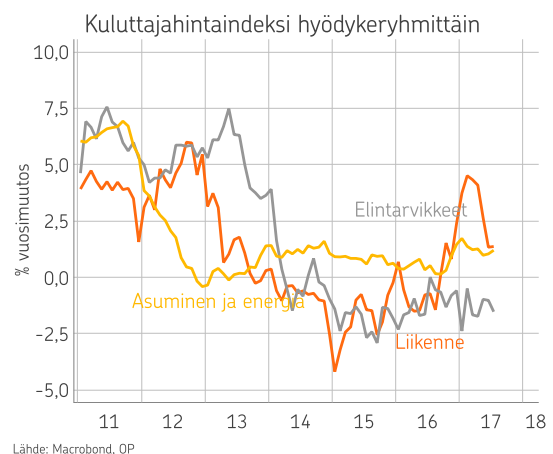
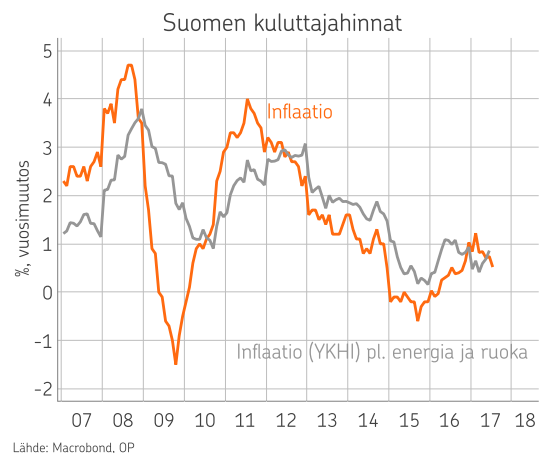
Öljyn hinta romahti vuonna 2015 ja kävi matalimmillaan vuoden 2016 alussa noin 30 eurossa barrelilta. Tämä kiihdytti inflaatiota vuoden alkukausina. Hiljalleen tämä vaikutus on tasaantumassa. Markkinaodotusten mukaan öljyn hinnan odotetaan pysyvän lähellä nykytasoja. Toteutuessaan öljyn hintaliikkeiden inflaatio heiluttava vaikutus olisi vähenemässä ja painopiste siirtymässä pohjainflaatioon.

Asumismuodolla on viime vuosina ollut merkittävä vaikutus kotitalouksien asumisen keskimääräisiin kustannuksiin. Omistusasumisen kustannukset ovat laskeneet asuntojen hintojen maltillisen kehityksen ja erityisesti korkojen laskun myötä, kun taas vuokrat ovat jatkaneet nousuaan.

Hintapaineet edelleen maltillisia

Talouden elpymisestä huolimatta pohjimmiltaan inflaatio on yhtä maltillista. Kotimaiset kustannuspaineet ovat kokonaisuutena vähäisiä. Kuluttajahintojen nousu pysyy alle prosentissa tänä vuonna. Ensi vuonna hintojen nousu hieman kiihtyy arviomme mukaan 1,1 %:iin.

Maltillinen inflaatio yhdistettynä matalaan korkotasoon tukee velallisia kuluttajia. Turvahakuisille säästäjille tilanne on sen sijaan hankala, koska pienikin inflaatio painaa vähäriskisten korkosijoitusten todellisen tuoton miinukselle.

Suomi – Työmarkkinat

Työmarkkinoilla suotuisaa kehitystä

Talouden laaja-alainen elpyminen on näkynyt myönteisenä kehityksenä työmarkkinoilla.

Työttömyys on Tilastokeskuksen tilastojen mukaan ollut laskussa jo pidemmän aikaa, mutta kuluvana vuonna lasku on hidastunut. Tämä on normaali talouden nousukauteen liittyvä ilmiö, kun entistä useampi palaa työmarkkinoille työnhakuun eli näiden ns. piilotyöttömien määrä on laskenut. Myös pitkäaikaistyöttömien määrä on laskenut nopeasti.

Työllisten määrä on vastaavasti lisääntynyt ja kasvoi tammi-kesäkuussa 0,6 %. Työllisyysasteen trendi on hiljalleen noussut reiluun 69 %:iin. Odotamme työllisyysasteen nousevan myös jatkossa ja vuonna 2018 ylitetään 70 %:n taso. Verrattuna muihin Pohjoismaihin Suomen työllisyysaste on silti edelleen matala.

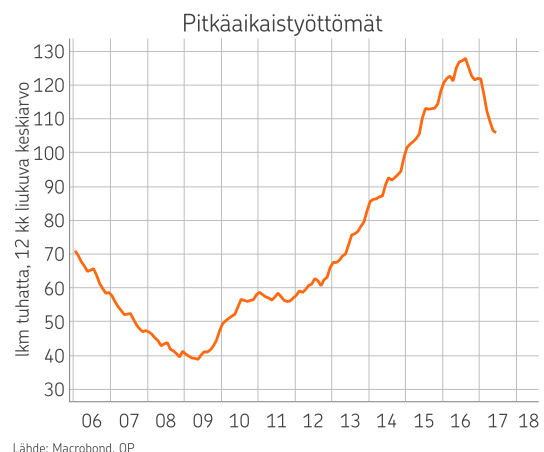
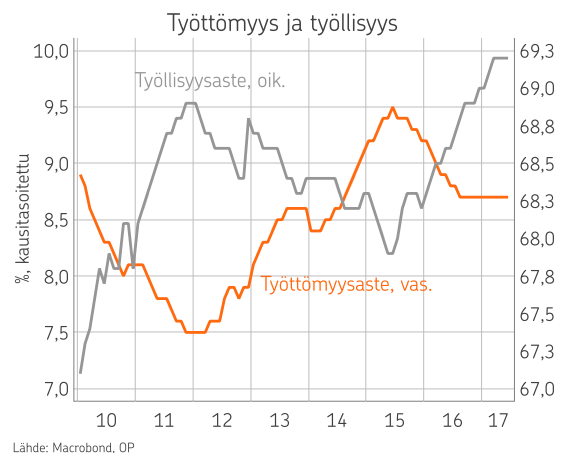
Jatkossa suotuisa kehitys työmarkkinoilla jatkuu. Ennustamme työttömyysasteen laskevan edelleen tänä vuonna 8,5 %:iin ja ensi vuonna 7,8 %:iin. Työttömyyden laskua vauhdittaa yksityisen kulutuksen ja investointien tukema kasvu, jota voimistaa viennin elpyminen. Vientisektorien tuottavuus on tosin tyypillisesti korkeampaa, joten viennin ripeä elpyminen ei tue työllisyyttä niin voimallisesti.

Nousukausi ei poista kaikkia ongelmia

Korkea pitkäaikaistyöttömyys (yli 12kk työttömänä olleet) viittaa edelleen työmarkkinoiden yhteensopivuus- ja kannustinongelmiin. Vaikka avoimien työpaikkojen määrä on kasvanut, ei työttömien työnhakijoiden määrä ole laskenut yhtä nopeasti.

Elinkeinoelämän keskusliiton kyselyn mukaan entistä useampi yritys törmää vaikeuksiin löytää ammattitaitoisia työvoimaa. Erityisesti tämä korostuu rakennusteollisuudessa.

On ilmeistä, että suhdannetilanteen suotuisa kehitys ei itsessään riitä parantamaan kaikkien työtä haluavien työllisyystilannetta, vaan työmarkkinoilla tarvitaan uudistuksia.

Työmarkkinat

	2016	2017e	2018e
Työttömyysaste, %	8,9	8,5	7,8
Työllisyysaste, %	68,7	69,4	70,4
Työlliset, tuhatta	2437	2448	2468
Työttömät, tuhatta	252	237	225

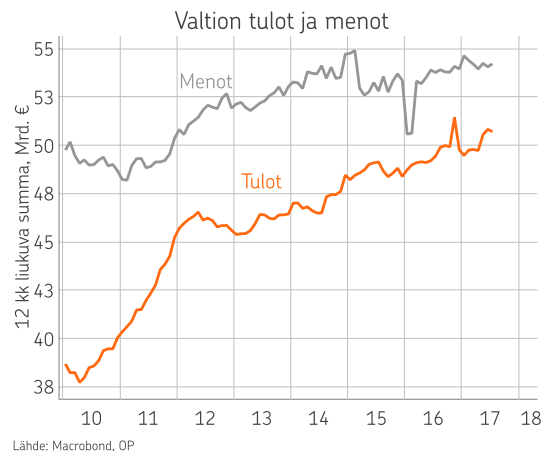
Lähde: Tilastokeskus, OP

Julkinen talous

Valtiontalous kohenee

Valtiontalouden vaje kutistui alkuvuonna pienimmilleen sitten vuoden 2008. Menot eivät kasvaneet ja verotulot lisääntyivät suotuisan talouskehityksen seurauksena. Valtiontalouden kohenemisen seurauksena koko julkisen sektorin vaje pienenee tänä vuonna 1,5 %:iin suhteessa kansantuotteeseen.

Vuonna 2018 julkisen talouden vaje pienenee edelleen 1,0 %:iin suhteessa BKT:een ennen kaikkea valtiontalouden kohenemisen vuoksi. Valtiontalouden linjauksissa ei tapahdu merkittäviä muutoksia, ja myönteinen talouskehitys heijastuu niin tuloihin kuin menoihin suotuisasti.

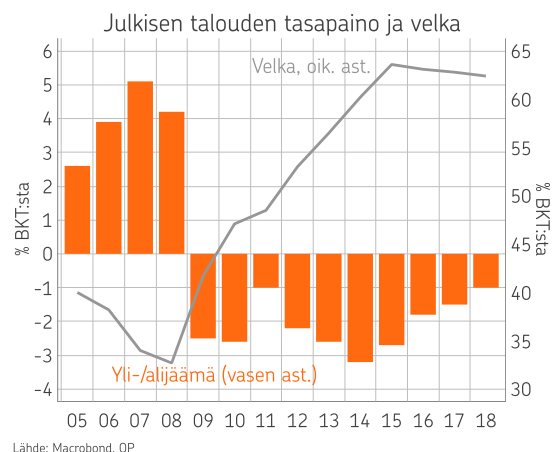
Velkasuhde kääntynyt laskuun

Valtionvelka ei juurikaan kasvanut vuoden 2017 alkupuoliskolla. Valtiontalousarvio mahdollistaa 5,4 miljardin velanoton, mutta vaikuttaa siltä, että tänäkin vuonna nettovelka lisääntyy tätä vähemmän.

Julkinen velka alenee tänä vuonna toista vuotta perästyksen suhteessa BKT:een, ja suunta säilyy samana myös vuonna 2018.

EU-kriteerit täyttyvät, kestävyysvaje vaivaa yhä

Julkinen talouden vaje on painunut turvallisesti alle EU:n edellyttämän kolmen prosentin kansantuotesuhteen. Velkasuhde ylittää 60 %, mutta kun suunta, ja erityistekijät otetaan huomioon, niin velkasuhde ei myöskään riko EU:n tavoitteita.

Arvioimme myös, että julkisen sektorin rakenteellinen alijäämä alittaa tavoitellun 0,5 %. Nousukauden aikana pitäisi kuitenkin pystyä rakentamaan puskureita, jotta seuraavan taantuman koittaessa elvytys voidaan hoitaa kriteerien puitteissa. Tähän on vielä matkaa.

Kestävyysvaje ei myöskään ole poistunut. Arviot kestävyysvajeen suuruudesta pienenevät tosin edelleen. Lähivuosina olisikin hyvät edellytykset tehdä päätöksiä, joilla kestävyysvaje saadaan kurottua umpeen.

Paras tapa pienentää kestävyysvajetta ovat rakenteelliset uudistukset. Näissä katseita voisi kohdistaa erityisesti työvoiman kohtaantoa parantaviin toimiin. Tehottomien yritystukien sijaan kyseeseen voisivat tulla nuorien työllistämistä työssä oppimis- ta varten tukevat toimet.

Julkinen talouden tasapaino

	2015	2016	2017e	2018e
EMU-ylijäämä, % BKT:sta				
Julkinen sektori	-2,7	-1,8	-1,4	-1,0
Valtio	-3,0	-2,7	-2,1	-1,5
EMU-velka, % BKT:sta				
Julkinen sektori	63,6	63,1	62,8	62,4
Valtio	54,1	53,7	53,4	52,9

Lähteet: Tilastokeskus ja OP

OPn ekonomistit julkaisevat suhdanne-ennusteen kaksi kertaa vuodessa. Niiden lisäksi julkaistaan suppeampi suhdannekatsaus kaksi kertaa vuodessa suhdanne-ennusteiden välissä. Suhdanne-ennusteet julkaistaan tammikuussa ja elokuussa. Suhdannekatsaukset julkaistaan toukokuussa ja marraskuussa.

OP

Pääekonomisti
Ekonomisti
Ekonomisti

Reijo Heiskanen
Henna Mikkonen
Joona Widgrén

puh. 010 252 8354
puh. 010 252 5078
puh. 010 252 1013

etunimi.sukunimi@op.fi

op.media

Twitter:
@OP_Ekonomistit
@Reiskanen
@HennaMikkonen1
@jjwidgren